

troer, at det vilde blive optaget vel; navnlig jeg i denne Sag appellere til de ærede Deputerede af Bøndestanden, og spørge dem, om de, naar dette Slags Ægteffab blev indført paa Landet, naar Bønderne saae, at Personer bleve ansete for viede, uagtet de ikke havde været hos Præsten, om de da ikke antage, at dette i høj Grad vilde støde Almuen, om det ikke vilde forvirre dens Begreber om Ret og Uret, om Sædelighed og Usædelighed? (Jo! Jo! Nei! Hør!) Og ligesom jeg troer, at dette gjælder om Almuen paa Landet, saaledes troer jeg med Bestemthed at kunne sige, at det Samme gjælder om Almuen i Kjøbstæderne (Ja!) og om de saakaldte høiere Klasser (Ja!) og jeg tør mod den ærede Forslagsstiller paastaae, at det i det andet Kjøn kun er en ganske enkeltstaaende Valgerda, som er fordomsfri nok til at ivre for det (Latter, Bravo!) Det andet Kjøn er i denne Henseende visnok aldeles enigt med den store Mængde af vort; og vil ganske sikkert helst have en ordentlig Bielse af en virkelig Præst. (Hør!) Jeg skal endnu blot yttre mig imod hvad der anførtes igaar om, at man ofte og meget skulde have talt om dette Forhold, at det derfor var paa Tide, at gennemføre det i Livet. Det er fuldkommen rigtigt, at der er tænkt, talt og skrevet meget om Troesfrihed, og det, som jeg antager at høre til Troesfriheden, troer jeg ogsaa skal gjøres gjældende snarest muligt; men om dette her omhandlede Punkt, om det borgerlige Ægteffab som almindelig Institution, koordineret med det kirkelige, hvilket efter min Anskuelse ikke hører til Troesfrihed, om dette er der visnok navnlig udenfor Theoretikernes Klasse tænkt, talt og skrevet overordentlig Lidet her tillands. Enhver, som kjender vor Litteratur, navnlig vor Journalistikk, vil vide dette, og kunne bevædne, at Afhandlingerne om denne Sag kun beløbe sig til ganske faa. Jeg kan iøvrigt i den Anledning ikke undlade at tilføie, at det allerede er et ikke ringe Fremfærd, at det har vist sig, at Alle ere enige om, at det er nødvendigt for Disfentterne at faae borgerligt Ægteffab; thi erindrer man, hvorledes Forholdene stillede sig for 10 eller blot for 5 Aar siden, vil man let erkjende, at det da havde været umuligt at opnaae dette — jeg vil ikke

sigte hos Regjeringen, men blot i den almindelige Mening. Jeg troer derfor, at de Herrer, som interessere sig for det borgerlige Ægteffab, trygt kunne henholde sig til den gamle Sætning, at det vel seirer, saafremt det har Sandhed i sig, uden at man endog behøver at frygte for, at det skal vare 20 endfye 100 Aar. Skulde iøvrigt nærværende Lov, for hvis Overgang til anden Behandling jeg naturligvis, i Henhold til hvad jeg har yttret, vil stemme, ikke komme til endelig Afgjørelse i Thinget, og skulde den ærede Kultusminister forelægge et Forslag angaaende disse Forhold, saa skal jeg tillade mig at erindre om en Lovbestemmelse, der sikkert bør hæves, uden at jeg dog, da jeg ikke kjender den ærede Ministers Forslag, nu tør sige; om den kan komme ind derunder. Det er nemlig Forordningen af 5te Marts 1734, som fastsætter, at en Mand imod sin Villie kan blive tvungen til at indgaae Ægteffab; det er noget absolut Usædeligt, som nødvendigvis bør hæves, saaledes vel helst, at Erstatning træder istedet. Det er, som sagt, ikke nu muligt at afgjøre, om dette Forhold kan inddrages under den Lov, som den ærede Minister tænker paa at forelægge os, men bliver denne saa almindelig, at det kunde skee, da troer jeg, at det vilde være særdeles onskeligt, at et saa urigtigt og i sig usædeligt Lovbud affstafedes.

F. A. Hansen: Ja, det er med en vis Forlegenhed, at jeg, som Præst, tager Ordet i denne Sag. Ved den foreløbige Behandling havde jeg begjært Ordet; men, lige førend jeg fik det, blev der yttret, at der var visse Personer, som kaldtes Præster, der maaskee af Ggennytte vilde modsætte sig dette Forslag, og derfor blev jeg bange, og tog ikke Ordet. Nu er der gaaet nogen Tid siden, og jeg har, foruden denne første Forstrækkelse, tillige overvundet den anden Betænkelse, som ogsaa medvirkede til, at jeg frasalbt Ordet, denne nemlig, at i den første Tid, da jeg betragtede det foreliggende Spørgsmaal, vidste jeg ikke ret selv, hvorledes jeg var stillet med Hensyn til det; thi ved visse Leiligheder forekom det mig ret rimeligt, ret plaussibelt, ved andre Leiligheder forekom det mig høist urimeligt og modsigende. Jeg kom dog omsider til den Over-